

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

KLASA: UP/I-351-03/21-08/22

URBROJ: 517-05-1-2-22-20

Zagreb, 14. ožujka 2022.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja na temelju odredbe članka 89. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18), te na temelju odredbe članka 21. stavka 2. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), povodom zahtjeva nositelja zahvata FARMALAND GRADAC d.o.o., Novi Gradac 73, Novi Gradac, za procjenu utjecaja na okoliš građevina za intenzivni uzgoj svinja ukupnog kapaciteta 12 850 mjesta za tovljenike – farma Marinovci, Općina Erdut, Osječko-baranjska županija, donosi

N A C R T R J E Š E N J A

- I. Namjeravani zahvat – građevine za intenzivni uzgoj svinja ukupnog kapaciteta 12850 mjesta za tovljenike – Farma Marinovci, Općina Erdut, Osječko-baranjska županija, temeljem studije o utjecaju na okoliš koju je izradio u lipnju 2021. godine, a dopunio u listopadu 2021. godine ovlaštenik Promo eko d.o.o. iz Osijeka – prihvatljiva je za okoliš uz primjenu zakonom propisanih i ovim Rješenjem utvrđenih mjera zaštite okoliša (A) i programa praćenja stanja okoliša (B).**

A. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA

A.1. MJERE ZAŠTITE TIJEKOM PRIPREME I GRAĐENJA

Opća mjera

- A.1.1. U okviru izrade Glavnog projekta izraditi elaborat u kojem će biti prikazan način na koji su u Glavni projekt ugrađene mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša iz ovog Rješenja. Elaborat mora izraditi pravna osoba koja ima suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša, u suradnji s projektantom.

SASTAVNICE OKOLIŠA

Vode i tlo

- A.1.2. Interventno servisiranje mehanizacije obavljati na način da se spriječi istjecanje ulja i goriva u okoliš.
- A.1.3. Nakon iskopa humusni sloj sačuvati te ga koristiti pri hortikulturnom uređenju područja zahvata.
- A.1.4. Vodoopskrbu građevina zahvaćanjem podzemne vode iz zdenca projektirati i dimenzionirati na osnovi hidrogeoloških pokazatelja i analize vode. Glavni projekt mora sadržavati rješenje kojim će se za planiranu namjenu osigurati dovoljne količine zdravstveno ispravne vode. Vodoistražnim radovima analizirati utjecaj crpljenja planiranim kapacitetom i ako je potrebno, predvidjeti mjere za sprječavanje negativnog utjecaja na korisnike u okruženju.
- A.1.5. Sve građevine internog sustava odvodnje otpadnih voda i odvodnje gnojovke izvesti vodonepropusno, a prije puštanja u rad podvrgnuti kontroli ispravnosti na svojstvo vodonepropusnosti, strukturne stabilnosti i funkcionalnosti. Laguna mora biti vodonepropusna i dovoljnog kapaciteta za šestomjesečno razdoblje prikupljanja i privremenog skladištenja gnojovke.

Zrak

- A.1.6. Tijekom izgradnje pri suhom vremenu prometnice na kojima je sedimentirala prašina prskati vodom kako bi se spriječilo podizanje prašine s prometnicu uslijed odvijanja prometa.
- A.1.7. Isključivati pogonske motore građevinske mehanizacije i transportnih vozila koja se koriste pri izgradnji, kada nisu u uporabi.
- A.1.8. U skladu sa zahtjevom proizvođača opreme redovito servisirati tehnološku opremu.

Bioraznolikost

- A.1.9. Pri uređenju krajobraza koristiti isključivo autohtone biljne vrste.

OPTEREĆENJE OKOLIŠA

Buka

- A.1.10. U cilju sprječavanja nastajanja buke tijekom građevinskih radova, radove izvoditi malobučnim strojevima, uređajima i sredstvima za rad i transport.
- A.1.11. Bučne radove organizirati na način da se obavljaju tijekom dnevnog razdoblja, a samo u izuzetnim slučajevima, kada to zahtjeva tehnologija, tijekom noći.
- A.1.12. Do realizacije planiranog zahvata redovito kontrolirati i održavati u tehnički ispravnom stanju postrojenja i vozila, kako u radu ne bi došlo do povećanja razine buke.

Otpad

- A.1.13. Otpad koji nastaje tijekom građenja razvrstavati po vrsti te privremeno skladištiti na za to predviđeno mjesto na lokaciji zahvata. Otpad uz ispunjene prateće listove o otpadu predavati ovlaštenoj osobi.

NEKONTROLIRANI DOGAĐAJI

- A.1.14. Pri korištenju građevinskih strojeva i vozila na gradilištu primjenom postupaka dobre prakse kod manipulacije gorivima i mazivima onemogućiti istjecanje ili ispuštanje tekućina u okoliš.
- A.1.15. Pri građenju za slučaj istjecanja pogonskog goriva ili maziva iz strojeva ili vozila, na lokaciji osigurati interventne količine sredstava za suho čišćenje tla.
- A.1.16. U slučaju izljevanja naftnih derivata iz spremnika strojeva, odmah poduzeti mjere za sprječavanja daljnog razljevanja, sakupiti onečišćeno tlo ili vodu, staviti u posebne bačve te predavati ovlaštenoj osobi.

A.2. MJERE ZAŠTITE TIJEKOM KORIŠTENJA

SASTAVNICE OKOLIŠA

Vode i tlo

- A.2.1. Gnojovku zajedno s industrijskom otpadnom vodom od pranja objekata i otpadnom vodom od ispiranja filtera odvoditi vodonepropusnim sustavom u lagunu.
- A.2.2. Industrijske otpadne vode od ispiranja filtera prije ispuštanja u lagunu pročistiti u taložnici.
- A.2.3. Otpadne vode iz dezbarijera nakon neutralizacije kao i sanitarne otpadne vode prikupljati u vodonepropusnu sabirnu jamu za prihvatanje sanitarnih otpadnih voda i voda iz dezbarijera te ih prazniti od strane ovlaštene osobe.
- A.2.4. Oborinske vode s krovnih površina ispuštati na zelene površine na lokaciji zahvata. Oborinske vode s internih prometnica i manipulativnih površina ispuštati u oborinske kanale na lokaciji zahvata te u zelene površine farme. Redovito održavati manipulativne površine te i drugim mjerama spriječiti dospijevanje onečišćujućih tvari u okoliš.
- A.2.5. Temeljem kemijske analize gnojovke osigurati poljoprivredne površine za primjenu gnojovke do propisanih graničnih vrijednosti 170 kg N/ha.
- A.2.6. Izraditi i provoditi interne akte vezano uz rad i održavanje sustava odvodnje i provođenje interventnih mjera u slučaju izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda (Plan rada i održavanja vodnih građevina za odvodnju i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda te Operativni plan interventnih mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda).

Zrak

- A.2.7. Redovitim čišćenjem i održavanjem građevina i internih površina za manipulaciju smanjiti fugitivnu emisiju prašine s lokacije zahvata.
- A.2.8. Redovito održavati rashladne uređaje koji sadrže fluorirane stakleničke plinove.

Bioraznolikost

- A.2.9. Redovito održavati zelene pojaseve uz rub lokacije zahvata, kako bi se spriječilo širenje invazivnih vrsta.

OPTEREĆENJE OKOLIŠA

Buka

- A.2.10. Nakon puštanja farme u pogon, nakon 90 dana (probni rad) provesti mjerena buke te mjerene nakon svake zamjene uređaja koji je značajniji izvor buke. Ukoliko izmjerene vrijednosti buke na referentnim točkama pokažu prekoračenje dozvoljenih vrijednosti, poduzeti dodatne mjere smanjenja buke kako bi se kumulativni utjecaj buke koja se širi u okoliš s predmetne lokacije sveo na prihvatljivu razinu. Ovlaštena osoba koja provodi mjerena će ovisno o situaciji na terenu odabrati mjerne točke.

Otpad

- A.2.11. Skladištiti vlastiti proizvodni otpad na mjestu nastanka odvojeno po vrstama otpada u skladištu otpada najduže do jedne godine od njihova nastanka.
- A.2.12. Otpad skladištiti u primarnim spremnicima za skladištenje otpada koji moraju biti izrađeni od materijala otpornog na djelovanje uskladištenog otpada i na način koji omogućava sigurno punjenje, pražnjenje, odzračivanje, uzimanje uzoraka i po potrebi nepropusno zatvaranje te označeni čitljivom oznakom koja sadrži podatke o nazivu posjednika otpada, ključni broj i naziv otpada te u slučaju opasnog otpada, natpis »OPASNI OTPAD« i oznaku odgovarajućeg opasnog svojstva otpada.
- A.2.13. Podnu površinu skladišta za otpad izvesti nepropusno za otpad koji se u njemu skladišti i izvesti na način da se rasuti otpad može jednostavno ukloniti s podne površine.
- A.2.14. Medicinski otpad odvojeno sakupljati na mjestu nastanka, zaključavati u ograđeno i odvojeno privremeno skladište te predavati ovlaštenoj osobi. Prostor skladišta izvesti nepropusno i s otpornim podnim površinama koje se lako čiste i dezinficiraju, opremiti vodom i kanalizacijom, osigurati dostupnim osoblju zaduženom za interno gospodarenje otpadom kod proizvoda medicinskog otpada, zaključavati kako bi se onemogućio pristup neovlaštenim osobama, biti lako dostupan uređajima i opremi za sakupljanje otpada (kolicima i slično), biti nedostupan životnjama, osobito glodavcima, pticama i kukcima, biti dobro osvijetljen i ventiliran, biti smješten tako da otpad ne može doći u kontakt s hranom i mjestom za pripremu hrane. Opasni medicinski otpad odvojeno sakupljati u odgovarajuće spremnike.
- A.2.15. Zarazni medicinski otpad skladištiti na mjestu nastanka najdulje 15 dana na temperaturi do +8 °C, a na temperaturi od +8 °C do +15 °C najdulje osam dana. U slučaju malog izvora medicinskog otpada, isti skladištiti na mjestu nastanka na propisanoj temperaturi do +8° C te ga u roku ne duljem od 30 dana obraditi na propisani način ili predati ovlaštenoj osobi.
- A.2.16. Nastali otpad uz ispunjeni Prateći list predavati ovlaštenoj osobi.

Uginule životinje

- A.2.17. Uginule životinje privremeno skladištiti u spremniku na temperaturi do 4 °C smještenom u objektu za uginule životinje koji se nalazi na izlazu sa farme kako kamioni za odvoz ne bi ulazili unutar kruga farme. Uginule životinje odvoziti jednom tjedno od strane ovlaštene osobe.

NEKONTROLIRANI DOGAĐAJI

- A.2.18. U slučaju masovnog uginuća svinja zbog pojave bolesti ili zbog nekih drugih okolnosti postupati prema mjerama nadležnog veterinarskog inspektora i na taj način spriječiti mogući štetan utjecaj na zdravlje ljudi ili na okoliš.
- A.2.19. Izraditi i provoditi planske dokumente iz područja civilne zaštite (Procjenu rizika pravnih osoba koje obavljaju djelatnost korištenjem opasnih tvari i Operativni plan pravnih osoba koje djelatnost obavljaju korištenjem opasnih tvari).

A.3. MJERA ZAŠTITE OKOLIŠA NAKON PRESTANKA KORIŠTENJA

- A.3.1. Rastavljanje opreme i građevina provoditi temeljem Plana zatvaranja i razgradnje postrojenja.

B. PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA

Zrak

- B.1. Jednom u tekućoj godini provoditi praćenje emisija prašine za prethodnu godinu procjenom temeljem faktora emisija.
- B.2. Jednom u tekućoj godini pratiti emisije amonijaka u zrak za prethodnu godinu procjenom primjenom faktora emisije.
- B.3. Rashladne uređaje i opremu s više od 3 kg rashladne tvari prijaviti na obrascu PNOS ministarstvu nadležnom za zaštitu okoliša. Isto tako, za uređaje ili opremu koji sadrže 3 kg ili više kontrolirane tvari ili fluoriranih stakleničkih plinova voditi servisnu karticu na obrascima SK 1 i SK 2, odnosno evidenciju o početnoj količini i vrsti kontroliranih tvari ili fluoriranih stakleničkih plinova, naknadno dodanim količinama te količinama koje su prikupljene tijekom servisiranja, održavanja i konačnog zbrinjavanja te o drugim bitnim podacima, uzrocima propuštanja, eventualnim problemima koji se pojavljuju i mjestima gdje se javljaju, uključujući podatke o ovlaštenom serviseru koji je obavio servis ili održavanje te datume i rezultate kontrola.

Vode i tlo

- B.4. Provoditi kontrolu ispravnosti internog sustava za odvodnju otpadnih voda na svojstvo vodonepropusnosti, strukturne stabilnosti i funkcionalnosti sukladno posebnom propisu.
- B.5. Provoditi ispitivanje sastava otpadnih voda od pranja uređaja za preradu vode prije ispusta u lagunu.
- B.6. Voditi očevidebitne o vremenu pražnjenja sabirnih jama i količini odvezene sadržaja te pravnoj osobi koja je preuzeila sadržaj.
- B.7. Jednom godišnje napraviti izračun ukupno ispuštenog dušika i fosfora primjenom analize gnoja ili primjenom bilance masa. Izračun se izrađuje za svinje za tov.
- B.8. Predvidjeti kontrolu i praćenje stanja podzemnih voda putem piezometara u pravcu toka podzemne vode uzvodno (na jednom mjernom mjestu) i nizvodno (na jednom mjernom mjestu) u odnosu na lagunu. Prilikom uzorkovanja vode iz piezometara mjeriti i razinu podzemne vode, a uzorke za analizu uzimati pri dubini od 1,0 metar prvog vodonosnog sloja, te analizama određivati vrijednosti sljedećih pokazatelja: amonijski dušik, nitrati, fekalni koliformi, ukupni koliformi i fosfati. Vrijednosti pokazatelja tijekom praćenja uspoređivati s nultim stanjem sastava podzemnih voda (rezultati prve analize) i ako iste upućuju na onečišćenje poduzimati potrebne mjere.

B.9. Obaviti analize sastava gnojovke, periodički, prije aplikacije gnojovke na poljoprivredne površine, koje uključuju: sadržaj suhe tvari stajskog gnoja, sadržaj ukupnog i amonijskog dušika (N), sadržaj fosfora (P_2O_5), sadržaj kalija (K_2O), pH stajskog gnoja, radi potrebe izrade plana primjene gnojovke na poljoprivredne površine. Mjerjenje te analizu podataka dobivenih mjerjenjem obavlja ovlaštena neovisna osoba.

- II. Nositelj zahvata FARMALAND GRADAC d.o.o., Novi Gradac 73, Novi Gradac, dužan je osigurati provedbu mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša kako je to određeno ovim rješenjem.**
- III. Rezultate praćenja stanja okoliša nositelj zahvata FARMALAND GRADAC d.o.o., Novi Gradac 73, Novi Gradac, obvezan je dostavljati Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja na propisani način i u propisanim rokovima sukladno posebnom propisu kojim je uređena dostava podataka u informacijski sustav.**
- IV. Nositelj zahvata FARMALAND GRADAC d.o.o., Novi Gradac 73, Novi Gradac, podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja na okoliš zahvata iz točke I. izreke ovog rješenja. O troškovima ovog postupka odlučit će se posebnim rješenjem koje prileži u spisu predmeta.**
- V. Ovo rješenje prestaje važiti ako u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja nositelj zahvata FARMALAND GRADAC d.o.o., Novi Gradac 73, Novi Gradac, ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata FARMALAND GRADAC d.o.o., Novi Gradac 73, novi Gradac, može se jednom produžiti na još dvije godine, uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni ovim rješenjem.**
- VI. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.**
- VII. Sastavni dio ovog Rješenja su sljedeći grafički prilozi:**
  - Prilog 1. Situacijski prikaz objekata na lokaciji zahvata

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata FARMALAND GRADAC d.o.o., Novi Gradac 73, Novi Gradac, podnio je 28. lipnja 2021. godine Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja (dalje u tekstu: Ministarstvo) zahtjev za procjenu utjecaja na okoliš građevina za intenzivni uzgoj svinja ukupnog kapaciteta 12 850 mjesta za tovljenike – farma Marinovci, Općina Erdut, Osječko-baranjska županija. U zahtjevu su navedeni svi podaci i priloženi svi dokumenti i dokazi sukladno odredbama članka 80. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša (dalje u tekstu: Zakon) te članka 8. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (dalje u tekstu: Uredba), kao što su:

- Potvrda Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije o usklađenosti zahvata s prostorno-planskom dokumentacijom (KLASA: 350-01/21-01/217; URBROJ: 2158/1-16-02-01/03-21-2 od 13. svibnja 2021. godine);
- Rješenje Uprave za zaštitu prirode Ministarstva (KLASA: UP/I-612-07/21-60/29; URBROJ: 517-10-2-2-21-2 od 11. svibnja 2021. godine) da je planirani zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu.
- Studija o utjecaju na okoliš (dalje u tekstu: Studija), koju je izradio ovlaštenik Promo eko d.o.o. iz Osijeka, kojem je Ministarstvo izdalo Rješenja za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/17-08/09; URBROJ: 517-03-1-2-20-10 od 28. rujna 2020. godine). Studija je izrađena u lipnju 2021.

godine, a dopunjena u listopadu 2021. godine. Voditeljica izrade Studije je Nataša Uranić, mag.ing.agr.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka procjene utjecaja na okoliš, sukladno članku 80. stavku 3. Zakona i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskim stranicama Ministarstva objavljena je 13. srpnja 2021. godine **Informacija o zahtjevu** za procjenu utjecaja na okoliš građevina za intenzivni uzgoj svinja ukupnog kapaciteta 12 850 mesta za tovljenike – farma Marinovci, Općina Erdut, Osječko-baranjska županija (KLASA: UP/I 351-03/21-08/22; URBROJ: 517-05-1-1-21-2 od 6. srpnja 2021. godine).

Odluka o imenovanju savjetodavnog stručnog povjerenstva u postupku procjene utjecaja na okoliš (dalje u tekstu: Povjerenstvo) donesena je temeljem članka 87. stavaka 1., 4. i 5. Zakona dana 17. kolovoza 2021. godine (KLASA: UP/I-351-03/21-08/22; URBROJ: 517-05-1-1-21-9).

Povjerenstvo je održalo dvije sjednice. Na **prvoj sjednici** održanoj 21. rujna 2021. godine u službenim prostorijama društva Inspecto d.o.o. u Osijeku, Povjerenstvo je utvrdilo da je Studija cijelovita i u svojim bitnim elementima stručno utemeljena i izrađena u skladu s propisima te predložilo da se istu dopuni u skladu s primjedbama članova Povjerenstva i nakon dorade i suglasnosti članova uputi na javnu raspravu.

Ministarstvo je nakon pozitivnog očitovanja članova Povjerenstva na dopunjenu Studiju u skladu sa člankom 13. Uredbe 15. listopada 2021. godine donijelo Odluku o upućivanju Studije na javnu raspravu (KLASA: UP/I-351-03/21-08/22; URBROJ: 517-05-1-1-21-14), a zamolbom za pravnu pomoć (KLASA: UP/I-351-03/21-08/22; URBROJ: 517-05-1-1-21-15) od 15. listopada 2021. godine) povjerilo je koordinaciju (osiguranje i provedbu) javne rasprave Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije. **Javna rasprava** provedena je u skladu sa člankom 162. stavka 2. Zakona u razdoblju od 11. studenoga 2021. do 10. prosinca 2021. godine te je u službenim prostorijama Općine Erdut u Dalju, Josipa Jelačića 4, svakim radnim danom u periodu od 9,00 do 13,00 sati bio omogućen javni uvid u Studiju i ne-tehnički sažetak Studije. Obavijest o javnoj raspravi objavljena je u dnevnom listu „Glas Slavonije“ te na internetskim stranicama i objavnim pločama Općine Erdut i Osječko-baranjske županije. U sklopu javne rasprave održano je **23. studenoga 2021. godine u službenim prostorijama Općine Erdut u Dalju, Josipa Jelačića 4**, javno izlaganje s početkom u 10,00 sati. Prema izvješću Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije (KLASA: 351-03/21-06/7; URBROJ: 2158/1-16-03/04-21-6 od 14. prosinca 2021. godine) o održanoj javnoj raspravi, tijekom javnog uvida, kao i u knjizi primjedbi izloženoj uz Studiju nisu zaprimljene primjedbe, prijedlozi ili mišljenja javnosti i zainteresirane javnosti.

Povjerenstvo je na **drugoj sjednici** održanoj 4. veljače 2022. godine putem videokonferencije u skladu sa člancima 14. i 16. Uredbe donijelo Mišljenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš, kojim je ocijenilo predmetni zahvat prihvatljivim za okoliš uz primjenu predloženih mjera zaštite okoliša i provedbu programa praćenja stanja okoliša.

Prihvatljivost zahvata obrazložena je na sljedeći način: *Predmet zahvata je izgradnja građevina za intenzivni uzgoj svinja ukupnog kapaciteta 12 850 mesta za tovljenika u Općini Erdut, Osječko-baranjska županija. Zahvat se nalazi u katastarskoj općini Dalj na k.č. 5502 i 5503 te je u vlasništvu nositelja zahvata. Planiranim zahvatom od čestica k.č. 5502 i 5503 formirat će se nova čestica za izgradnju predmetne farme. Površina novoformirane čestice je 49 862 m². Planirani zahvat usklađen je sa sljedećom prostorno-planskom dokumentacijom:*

- Prostorni plan Osječko-baranjske županije („Županijski glasnik Osječko-baranjske županije“, broj 1/02., 4/10., 3/16., 5/16., 6/16. - pročišćeni tekst, 5/20., 7/20. - pročišćeni tekst, 1/21. i 3/21. - pročišćeni tekst)
- Prostorni plan uređenja općine Erdut („Službeni glasnik Općine Erdut“, broj 32/06, 45/09-ispravak, 52/12, 56/13 i 78/19).

Na lokaciji se planira izgradnja devet glavnih proizvodnih objekta namijenjenih tovu svinja (tovilišta), kao i objekti u funkciji pratećih procesa bez kojih glavni proizvodni proces ne bi mogao biti ostvaren. Svaki pojedinačni objekt (osam) sastoji se od dva odjeljka s 30 boksova, što je ukupno 60 boksova u objektu. Deveti objekt je samo polovica prethodno navedenih te sa suprotne strane centralnog koridora posjeduje sabirnu stanicu za utovar/istovar prasadi i tovljenika. Na sabirnu stanicu, s druge strane, nastavlja se centralna kuhinja s vertikalnim silosima. Glavni proizvodni objekti povezani su u jednu jedinstvenu cjelinu zatvorenim koridorima za komunikaciju osoblja, te utovar i istovar tovljenika. U proizvodnim objektima planirana je primjena sustava tova bez stelje na potpuno rešetkastom podu.

Pomoćni objekti na farmi su: centralna kuhinja, sabirno mjesto za utovar, satelitske kuhinje, predmješać, trenč silosi, upravna zgrada, tuš, trafostanica, zdenac, objekt za preradu vode, vodosprema, agregat, objekt za uginule životinje, manipulativne površine – asfalt, dezbarijere, ograde, laguna, sabirne jame, retencija za oborinsku vodu, skladište opasnog otpada, skladište neopasnog otpada, klizna kapija i vrata, kolna vaga, spremnici ukapljenog naftnog plina (UNP) i isparivač i vagarska kućica.

Planirana svinjogojska farma namijenjena je proizvodnji prasadi za daljnji tov do završne tjelesne mase od 115 kg. Planirano je 17 tjednih grupa prasadi, odnosno ukupno 12 850 tovilišnih mjesta.

U objektima je previđena hranidba tekućom hranom. Hrana se prilagođava razvojnoj fazi i starosti svinja i priprema prema točno određenim recepturama kako bi se zadovoljile sve nutritivne potrebe svinja. Tekuća hrana priprema se mijешanjem smjese visokovlažnog kukuruza (kiseli šrot), superkoncentrata i vode. Hranidba je vlažna i potpuno automatizirana te senzor reagira na zadnju punu hranilicu, a upravljana je pomoću dva centralna računala, koja su spojena na alarmni dojavni sustav te u svakom trenutku dostupna na udaljenom računalu. Sustav za hranidbu svinja će biti zatvoren i automatiziran. Hrana će se sustavom cijevi i tlačnih pumpi distribuirati do pojedinih dijelova objekata.

Vodoopskrba svinjogojske farme predviđena je priključkom na novi zdenac. Voda će se koristiti za sanitарне i industrijske potrebe. U objektima na farmi predviđeno je napajanje svinja po volji putem sustava automatskih pojilica. Ukupna godišnja potrošnja vode na lokaciji će iznositi oko $39\ 847\ m^3/god.$

Predviđena je umjetna ventilacija. Žrak putem zidnih klapni ulazi u prostor proizvodnog dijela. Vertikalni aksijalni ventilatori služiti će za izvlačenje zraka iz objekta čime će se stvarati podtlak u proizvodnom dijelu i prisilno uvlačiti zrak kroz zidne klapne. Upravljanje ventilacijom i grijanjem bit će omogućeno preko centralne upravljačke jedinice. Svi objekti bit će povezani informatičkim kablom na centralno računalo koje će putem uređaja (sondi) za mjerjenje temperature i vlage bilježiti sve parametre rada sustava te će biti omogućena dojava nepravilnosti u radu putem alarma.

Za grijanje tovilišta su predviđeni plinski toplozračni zagrijaci zraka, to jest plinski topovi. Priključak na dimnjak nije potreban zbog dovoljne izmjene zraka koja se vrši odsisnim ventilatorima. Toplinska snaga pojedinog plinskog topa iznosi $40\ kW$, a emergent za rad navedenih topova je UNP (ukapljeni naftni plin). Sukladno tehnologiji tova svinja, istovremeno će se maksimalno koristiti osam plinskih topova, ali će se u svim objektima tova izvesti instalacija UNP-a i priključci za plinske topove (ukupno 34 priključka), a nositelj zahvata će plinske topove premještati ovisno o potrebama farme. Za grijanje i pripremu potrošne tople vode upravne zgrade je predviđen zidni plinski kondenzacijski bojler toplinskog učinka $35\ kW$.

Elektroopskrba farme bit će osigurana priključenjem na javnu elektroenergetsku mrežu. Na predmetnoj čestici predviđena je izgradnja trafostanice, a sve prema uvjetima distributera. Zbog mogućnosti prekida u opskrbi električnom energijom iz mreže na farmi će se postaviti agregat za proizvodnju električne energije na dizel gorivo.

Gnojovka i industrijske otpadne vode od pranja objekta se zajedno putem rešetkastog poda kanaliziraju u sabirne kanale ispod proizvodnih objekata. Čišćenje proizvodnih objekata i opreme provoditi će se pomoću visokotlačnih perača.

Na kraju kanala ugraditi će se sifoni/čepovi. Podizanjem zatvarača/čepova gnojovka se kanalizacijskim sustavom iz proizvodnih objekata odvodi do vodonepropusne sabirne jame za prihvrat gnojovke te se iz nje prepumpava u vodonepropusnu lagunu koja će se nalaziti na lokaciji zahvata. Homogenizacija gnojovke provoditi će se prije izuzimanja iste iz lagune te njezinog apliciranja na poljoprivredne površine. Prema članku 13. stavak 3. III. Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla („Narodne novine“ broj 73/21) (u dalnjem tekstu: III. Akcijski program), spremnici moraju svojom veličinom zadovoljiti prikupljanje stajskog gnoja za šestomjesečno razdoblje.

Prema Tablici 4. III. Akcijskog programa Veličina spremnika za stajski gnoj prema vrsti domaće životinje i obliku stajskog gnoja, za šestomjesečno razdoblje prikupljanja (m^3), potreban volumen skladišnog prostora iznosi $8\ 224\ m^3$. Količina industrijske otpadne vode od pranja objekata za šestomjesečno razdoblje iznosi $1\ 285\ m^3$, a količina pročišćene otpadne vode od ispiranja filtera u postrojenju za preradu vode $675\ m^3$. Ukupni volumen spremnika za prihvrat gnojovke i industrijskih otpadnih voda za šestomjesečno razdoblje treba iznositi ukupno $8\ 224 + 1\ 285 + 675 = 10\ 184\ m^3$. Zahvatom je planirano osigurati $23\ 780\ m^3$ skladišnog prostora, čime se ispunjava uvjet iz članka 13. stavak 3. III. Akcijskog programa. Od $19\ 018\ m^3$ gnojovke i otpadnih voda od pranja objekata koliko je procijenjeno da će godišnje nastajati na farmi za tov svinja Marinovci i uz procjenu sadržaja dušika do 0,25 % (procjena se temelji na rezultatima analize gnojovke s farme koja provodi hranidbu tovljenika na način koji će se primjenjivati na planiranoj farmi) očekuje se godišnja proizvodnja do $47\ 545\ kg$ dušika ($19\ 018\ 000\ kg \times 0,0025$). Prema članku 9. stavku 1. III. Akcijskog programa u tijeku jedne kalendarske godine poljoprivredno gospodarstvo može gnojiti poljoprivredne površine stajskim gnojem do granične vrijednosti primjene dušika od $170\ kg/ha$ dušika (N). Za godišnju proizvodnju od $47\ 545\ kg$ dušika potrebno je osigurati $279,6\ ha$. Nositelj zahvata raspolaže s površinom za aplikaciju gnojovke od $379,34\ ha$.

Kako bi se osigurala dezinfekcija kotača vozila na ulazu i na izlazu iz farme bit će izgrađene dezbarijere na kolnome i pješačkome ulazu ispunjene vodenom otopinom dezinficijensa. Na beton dezbarijere na kolnom ulazu i izlazu ugraditi će se dezinfekcijska vrata. Dezinfekcijske barijere izvode se od armiranog betona te moraju zadovoljiti uvjet vodonepropusnosti. Sa strane kolne dezbarijere je potrebno napraviti preljevne kanale u koje će ulaziti dezinfekciona otopina kada vozilo uđe u barijeru i iz kojih će nakon njegova izlaska ponovo vratiti.

Pješačka dezbarijera neće imati posebnu sabirnu jamu, već će se nadopunjavati sa potrebnom količinom sredstava za dezinfekciju. Sabirne jame uz dezinfekcijske barijere također se izvode kao vodonepropusna armirano betonska okna. Otpadna voda iz dezinfekcijske barijere (kolne) odvodi se PVC cijevima u sabirnu jamu smještenu uz dezbarijeru.

Odvodnja oborinskih otpadnih voda s internih prometnica i manipulativnih površina riješena je izvedbom uzdužnih i poprečnih padova površine. Jednim dijelom riješiti će se ispuštanjem u otvorene postojeće oborinske kanale na lokaciji farme, te u zelene površine farme.

Sanitarne otpadne vode koje nastaju u upravnoj zgradi odvoditi će se u vodonepropusnu sabirnu jamu. Sabirna jama će se prazniti od strane ovlaštene osobe za obavljanje te djelatnosti.

Otpadne vode nastale od ispiranja filtera postrojenja za preradu vode odvode se u armiranobetonski taložnik. Taložnik (pjeskolov) ugrađuje se s ciljem uklanjanja pjeska iz vode, prije ispuštanja u prijemnik. Otpadna voda od ispiranja filtera u postrojenju za preradu vode nakon prolaska kroz taložnicu i njezino pročišćavanje ispuštat će se u lagunu za gnojovku.

Otpadne vode od pranja zaposlenika (tuševi) ispuštat će se u vodonepropusnu sabirnu jamu koja se nalazi uz centralnu kuhinju. Sabirna jama će se prazniti od strane ovlaštene osobe za obavljanje te djelatnosti. Otpadne vode od pranja objekta za uginule životinje ispuštati će se u vodonepropusnu sabirnu jamu. Sabirna jama će se prazniti od strane ovlaštene osobe za obavljanje te djelatnosti. U cilju sprečavanja istjecanja silažnog soka (procjedne vode) u okolno tlo, odvodnja s površine horizontalnih silosa riješit će se ugradnjom betonskih kanalica duž južne strane silosa. Betonska kanalica izvest će se s padom prema slivnicima otkud se sustavom kanalizacijskih cijevi silažni sok odvodi do prepumpne jame, odakle se prepumpava u kanalizacijski sustav za odvod gnojovke, s krajnjim zbrinjavanjem u laguni.

Uginule životinje će se privremeno skladištiti u spremniku na temperaturi do 4 °C smještenom u objektu za uginule životinje koji se nalazi na izlazu sa farme kako kamioni za odvoz ne bi ulazili unutar kruga farme. Uginule životinje će odvoziti jednom tjedno ovlaštena osoba uz ispunjeni putni list za uginule životinje. Kao rashladni medij koristit će se mješavina fluoriranih stakleničkih plinova R - 404A, a u količini do maksimalno 5 – 6 kg.

Tijekom građevinskih radova na lokaciji (uklanjanje postojećih objekata i izgradnja novih objekata) doći će do nastajanja opasnog te neopasnog otpada. Sav otpad koji nastaje tijekom rekonstrukcije objekta posjednik građevnog otpada će razvrstavati po vrsti te privremeno skladištiti na za to predviđeno mjesto na lokaciji. Po završetku građenja otpad će se uz prateće listove o otpadu predati ovlaštenoj pravnoj osobi. Tijekom procesa tova životinja na lokaciji zahvata potencijalno mogu nastati sljedeće vrste otpada: plastična ambalaža, ključni broj 15 01 02, miješani komunalni otpad, ključni broj 20 03 01, muljevi iz separatora ulje/voda, ključni broj 13 05 02*, ostali otpad čije sakupljanje i odlaganje podliježe specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije, 18 02 02*, fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu, 20 01 21*. Primarni spremnici za skladištenje opasnog i neopasnog otpada će biti izrađeni od materijala otpornog na djelovanje usklađenog otpada, izrađeni na način koji omogućava sigurno punjenje, pražnjenje, odzračivanje, uzimanje uzoraka i po potrebi nepropisno zatvaranje i označeni čitljivom oznakom koja sadrži podatke o nazivu posjednika otpada, ključni broj i naziv otpada te u slučaju opasnog otpada, natpis "Opasni otpad" i oznaku odgovarajućeg opasnog svojstva otpada. Za sav nastali otpad na lokaciji vodit će se propisana evidencija te će se isti uz propisanu dokumentaciju predavati ovlaštenoj osobi.

Da se sprijeći nekontroliran ulazak ljudi i životinja na lokaciju farme, izvest će ograda oko objekata predmetne farme, ukupne visine 1,80 m od konačno uređenog terena.

Izgradnja farme na promatranoj lokaciji neće imati negativan utjecaj na najbliže zaštićeno područje Regionalni park Mura-Drava, koji je od lokacije zahvata udaljen oko 2,2 km. S obzirom na udaljenost zahvata od najbližeg zaštićenog područja te lokalnog karaktera samog zahvata, isti neće imati utjecaj na zaštićena područja.

Planirani zahvat neće imati utjecaj na područja ekološke mreže. Na širem promatranoj području, na udaljenosti od oko 1,3 km od lokacije zahvata nalazi se područje ekološke mreže Natura 2000, odnosno područje očuvanja značajno za ptice (POP)-HR1000016 – Podunavlje i donje Podravlje te područje očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) - HR2000372 Dunav - Vukovar.

Lokacija predmetnog zahvata se nalazi na stanišnom tipu J. Izgrađena i industrijska staništa, koji se ne nalazi na popisu ugroženih i/ili rijetkih stanišnih tipova od nacionalnog i europskog značaja zastupljenih na području Republike Hrvatske (Prilog II. Pravilnika o popisu stanišnih tipova i karti staništa („Narodne novine“, broj 27/21)) niti na popisu prirodnih stanišnih tipova od interesa za Europsku uniju zastupljenih na području Republike Hrvatske (prema Prilogu III. navedenog Pravilnika).

Prilikom samog građenja utjecaj na tlo će se očitovati u vidu trajnog gubitka tla i onečišćenja prilikom građevinskih radova. Tijekom izgradnje na lokaciji zahvata, smanjiće se zelena površina, skinut će se humusni sloj tla. Kod građenja i rada postrojenja, korištenje mehanizacije i radnih strojeva može imati negativan utjecaj na tlo uslijed istjecanja ili neispravne manipulacije s gorivom i mazivom iz strojeva i opreme.

Tijekom izgradnje zahvata može doći do onečišćenja voda uslijed neodgovarajuće organizacije tijekom građenja, odnosno izljevanja maziva iz građevinskih strojeva, izljevanja goriva tijekom pretakanja, nepropisnog privremenog skladištenja otpada – istrošena ulja, iskopani materijali. Tijekom rada postrojenja može doći do onečišćenja voda uslijed propuštanja kanalizacije zbog neodržavanja sustava za odvodnju otpadnih voda kao što su: sanitarnе otpadne vode, otpadne vode iz dezbarajere, oborinske vode s internih prometnica i manipulativnih površina, gnojovka i industrijske otpadne vode od pranja objekata, otpadne vode od pranja filtera u postrojenju za preradu vode, otpadna voda iz tuševa, otpadne vode od pranja objekta za uginule životinje, procjedne vode (silažni sok) horizontalnih silosa. Utjecaj svinjogojske farme na vode je moguće i u slučaju neadekvatnog načina izgnojavanja, spremanja i zbrinjavanja gnojovke. Kod sustava izgnojavanja može doći do onečišćenja podzemnih voda ukoliko bi došlo do propuštanja sustava za izgnojavanje i lagune. Nositelj zahvata raspolaže s 379,34 ha poljoprivrednih površina za aplikaciju gnojovke. Prema Izvatu iz Registra vodnih tijela u blizini zahvata nema zabilježenih vodnih tijela. S obzirom na relativno velik nagib terena na predmetnom području nema izgrađene kamalske mreže. Najблиže nizvodno vodno tijelo lokaciji zahvata je kanal Pogled na udaljenosti od oko 1,6 km južno od planiranog zahvata. Kanal Pogled je pritok vodnom tijelu CDRN0091_001, Glavni Daljski koji je izravni pritok rijeke Dunav. Planiranim zahvatom sanitarnе otpadne vode i otpadne vode iz dezbarajere odvoditi će se internim vodonepropusnim sustavom u vodonepropusne sabirne jame, dok će se industrijske otpadne vode i gnojovka vodonepropusnim sustavom odvoditi u vodonepropusnu lagunu koja će se nalaziti na lokaciji planiranog zahvata. S obzirom na to da će se na površinu vlastitog terena ispuštati samo čiste oborinske vode te oborinske vode s internih prometnica i manipulativnih površina koje će se ispuštati u otvoreni kanal, ne očekuje se pogoršanje postojećeg stanja površinskog i podzemnog vodnog tijela. Opskrba vodom na lokaciji bit će osigurana iz vlastitog zdenca. Voda će se koristiti za sanitarnе i industrijske namjene. Sirova voda iz zdenca transportirat će se do postrojenja za preradu vode, a zatim će se prerađena voda skladištiti u spremniku, odakle se opslužuje vodoopskrbna mreža farme. Crpljenjem podzemne vode iz zdenca koji će se nalaziti na lokaciji zahvata predviđeno je ukupno zahvaćanje podzemne vode u količini oko 39 847 m³/god. Planirana količina zahvaćenih voda iz tijela podzemne vode CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA, iznosit će oko 0,009 % od ukupnih količina obnovljivih zaliha navedenog tijela podzemne vode. Shodno navedenom, ukupno zahvaćene količine navedenog tijela podzemne vode bi iznosile 5,309 %. S obzirom na zanemarivu vrijednost crpljenja podzemnih voda ne očekuje se negativan utjecaj zahvata na količinsko stanje navedenog tijela podzemne vode. Budući da na lokaciji nema ispuštanja nepročišćenih otpadnih voda u okoliš, neće biti utjecaja na kemijsko i količinsko stanje tijela podzemne vode CDGI_23 – ISTOČNA SLAVONIJA – SLIV DRAVE I DUNAVA. Sukladno izvatu iz karte opasnosti od poplava po vjerovatnosti pojavljivanja lokacija zahvata se ne nalazi na području opasnosti od poplava. Sukladno izvatu iz karte rizika od poplava Hrvatskih voda, lokacija zahvata se ne nalazi na području rizika od poplava. Budući da je lokacija izgradnje planiranih objekata se ne nalazi na području opasnosti ili rizika od poplava, utjecaj poplava na zahvat nije značajan.

U fazi izgradnje za očekivati je zanemariv utjecaj na zrak prvenstveno pri obavljanju grubih građevinskih zahvata i zidanja, drugim riječima najveći udio utjecaju na zrak su emisije prašine koje su posljedica iskopa temelja objekata, dobave sipkog građevinskog materijala uslijed čega dolazi do emisije prašine sa pristupnih prometnica ili nenatkrivenih teretnih prostora vozila koja prevoze sipki materijal. Kako će tijekom izgradnje na predmetnom

području biti povećan broj građevinskih strojeva i teretnih vozila može se očekivati i povećanje emisija plinova izgaranja fosilnih goriva (CO , NO_x , SO_2 , CO_2) kao i krutih čestica frakcije PM_{10} . Obzirom na poziciju lokacije zahvata, navedene emisije neće imati utjecaj na kvalitetu zraka u najbližim naseljima. U fazi korištenja zahvata, uslijed primarnih tehnoloških procesa na farmi, odnosno od proizvodnje tovljenika u predmetnim tovilištima, očekuje se nastanak amonijaka (NH_3). U svrhu preciznije analize utjecaja predmetnog zahvata na zrak izrađeni je model disperzije, odnosno širenja onečišćujuće tvari u zraku tijekom rada farme, uzimajući u obzir karakteristike ispusta te obilježja klime promatranog područja. Za potrebe izrade navedenog modela korišten je programski paket za disperzijsko modeliranje AERMOD View koji pri radu primjenjuje disperzijske modele Američke agencije za zaštitu okoliša (eng. United States Environmental Protection Agency, US EPA). Podaci o klimi promatranog područja dobiveni su na temelju WRF (eng. Weather Research and Forecasting) modelskog sustava. WRF modelski sustav za numeričko modeliranje i prognoziranje stanja atmosfere na svim prostornim skalama te je prepoznat kao standard u području izrade vremenskih prognoza, klimatskih projekcija te u izradi modela kvalitete zraka. Amonijak nastaje tijekom mikrobiološke razgradnje dušika sadržanog u gnojovci te se njegov utjecaj ogleda u potencijalnom nastanku neugodnih mirisa u osjetljivim receptorima. Proizvodni objekti za tov životinja bit će opremljeni ventilacijskim sustavom sa aksijalnim ventilatorima kapaciteta usisa $21700\ m^3/h$. Na planiranim proizvodnim objektima tako je planirano 69 otvora koji su prepoznati kao ispusti amonijaka u zrak te uzeti u obzir prilikom izrade modela širenja amonijaka (NH_3). Prema rezultatima proračuna širenja onečišćujuće tvari NH_3 , najviša vrijednost NH_3 za vrijeme usrednjavanja od 24 sata iznosi $36,36\ \mu g/m^3$, na samoj lokaciji farme. Također su definirane vrijednosti NH_3 na područjima najbližih naselja te iste iznose $1,69\ \mu g/m^3$ (Dalj), $1,79\ \mu g/m^3$ (Aljmaš), $1,64\ \mu g/m^3$ (Bijelo brdo) i $0,76\ \mu g/m^3$ (Vera). S obzirom na to da su izračunate vrijednosti daleko ispod propisanih graničnih vrijednosti, ne očekuje se značajan negativan utjecaj rada farme na kvalitetu zraka, niti na stanovništvo okolnih naselja. Osim emisija amonijaka (NH_3), iz proizvodnih objekata se javljaju emisije prašine. Glavni čimbenici koji utječu na emisiju prašine su ventilacija, aktivnost životinja, vrsta i količina podloge, vrsta i konzistencija stočne hrane, način hranidbe (po volji ili ograničena dostupnost), te vlažnost. Kako bi se smanjile emisije prašine iz svakog proizvodnog objekta, primjenjivati će se slijedeće tehnike: sustav za držanje životinja bez upotrebe stelje na potpuno rešetkastom podu što je povezano s manjim emisijama prašine, hranjenje životinja je po volji za određene kategorije životinja ovisno o fazi tova, automatska tekuća (vlažna) hranidba životinja, sustav ventilacije je automatski, računalno reguliran koji održava optimalnu brzinu strujanja. Budući da će se na lokaciji primjenjivati mjere smanjenja emisija prašine te da je unutar objekata planirana primjena tekuće (vlažne) hranidbe životinja ne očekuje se značajan negativan utjecaj rada farme i emisija prašine na kvalitetu zraka, niti na stanovništvo okolnih naselja.

Kako će tijekom izgradnje na predmetnom području biti povećan broj građevinskih strojeva i teretnih vozila može se očekivati i povećanje emisija plinova izgaranja fosilnih goriva (CO , NO_x , SO_2 , CO_2) kao i krutih čestica frakcije PM_{10} . Svi utjecaji na zrak nastali emisijom ispušnih plinova od mehanizacije prilikom građenja su strogo ograničenog karaktera te će završiti po završetku radova tako da neće doći do utjecaja zahvata na klimatske promjene tijekom izgradnje. Tijekom korištenja farme nastajat će staklenički plinovi prilikom transporta sirovina i gotovih proizvoda. Zbog niskih vrijednosti emisija stakleničkih plinova te njihovog lokalnog karaktera, ne očekuje se negativan utjecaj zahvata na klimatske promjene.

Nakon izgradnje i u fazi korištenja planiranog zahvata, a s obzirom na projektiranu arhitekturu objekta, relativno mali udio zahvata u ukupnoj površini predmetnog prostora te u užem smislu lokalnog **krajobraza** u kojem je već primjetan antropogeni utjecaj kroz postojiće devastirane objekte koji se nalaze na lokaciji, utjecaj zahvata na krajobraz se smatra zanemarivim.

Tijekom izvođenja radova može se očekivati povećano opterećenje **bukom** zbog prisutnosti radnih strojeva i mehanizacije. Povećanje buke tijekom izvođenja radova je privremenog karaktera. Predviđeno je obavljanje radova na gradilištu samo tijekom dnevnog razdoblja. Pri odabiru strojeva i opreme koji pri radu stvaraju buku vodit će se računa da buka bude što manja te se ne predviđa povećanje razine buke u okolišu iznad propisanih vrijednosti. Tijekom korištenja, s obzirom kako Investitor posjeduje farmu koja funkcionira te prema iskustvenim podacima Investitora i projektanta očekivana razina buke je do 50 dB(A), svi vanjski konstruktivni elementi te prozori i vrata su projektirani tako da spriječe prodor buke u vanjski prostor. Prozori i fasadne stijene su jednostruki PVC prozori ustakljeni jednostrukim izostaklom 4+12+4mm, te pružaju zaštitu od min 30 dB. Dopuštena razina vanjske buke unutar područja u kakvoj je zoni smještena predmetna građevina, prema odredbama relevantnih propisa iznosi max dop. Leq = 80 dB danju te max dop. Leq = 80 dB noću. Buka od djelatnosti u bilo kojoj prostoriji uz pročelje neće prelaziti razinu od 70 dB(A). Buka od djelatnosti 1 m ispred pročelja zgrade može se ocijeniti s razinom koja ne prelazi dozvoljenu vrijednost: Leq,A = 70 - 30 + 5 = 45 dB(A) < dop L eq (za dan i večer). Građevina je udaljena od prvih kuća oko 1800 m. Iz navedenih podataka vezanih za lokaciju građevine proizlazi da razina buke ispred stambenih zgrada neće prijeći maksimalnu dopuštenu razinu buke u propstoru, a koja iznosi 80 dBA uvečer.

Tijekom građevinskih radova na lokaciji (uklanjanje postojećih objekata i izgradnja novih objekata) doći će do nastajanja opasnog te neopasnog otpada. Sav otpad koji nastaje tijekom rekonstrukcije objekta posjednik građevnog otpada će razvrstavati po vrsti te privremeno skladištiti na za to predviđeno mjesto na lokaciji. Po završetku građenja otpad će se uz prateće listove o otpadu predati ovlaštenoj pravnoj osobi. Tijekom rada postrojenja nastat će otpad kao što je miješani komunalni otpad, muljevi iz separatora ulje/voda, ostali otpad čije sakupljanje i odlaganje podliježe specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije, plastična ambalaža te fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu. Fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu će se privremeno skladištiti u skladištu opasnog otpada te će se predavati ovlaštenoj osobi. Ostali otpad čije sakupljanje i odlaganje podliježe specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije će se privremeno skladištiti u skladištu opasnog otpada te će se predavati ovlaštenoj osobi. Sukladno propisima, proizvođač medicinskog otpada koji godišnje proizvodi količinu manju od 200 kilograma opasnog medicinskog otpada na jednoj lokaciji se smatra malim izvorom. Muljevi iz separatora ulje/voda neće se skladištiti na lokaciji, već će se separatori prazniti od strane ovlaštene tvrtke koja ga predavati ovlaštenoj osobi. Otpad koji će nastajati na lokaciji, plastična ambalaža, miješani komunalni otpad privremeno će se skladištiti unutar prostora za skladištenje otpada odvojeno po vrsti otpada, u primarnim spremnicima do predaje ovlaštenoj osobi. Za sav nastali otpad na lokaciji voditi će se propisana evidencija te isti uz propisanu dokumentaciju predavati ovlaštenoj osobi. S obzirom na prethodno opisani način gospodarenja otpadom u skladu s zakonima i propisima koji reguliraju gospodarenje otpadom, ne očekuje se utjecaj otpada na okoliš.

Prema fluktuaciji **prometa** na predmetnoj lokaciji nakon izgradnje planirane farme te uz pretpostavku da će sva vozila dolaziti na farmu preko brojačkog mjesta 2511 na državnoj cesti D 213, očekuje se povećanje prometa u odnosu na postojeći promet za oko manje od 1% vozila/dan. U odnosu na prosječan godišnji dnevni promet na državnoj cesti D 213 od oko 3098 vozila/dan, realizacija planirane farme neće predstavljati značajno povećanje prometnog opterećenja.

Lokacija planiranog zahvata se nalazi na području otvorenog lovišta XIV/135 - ALJMAŠ. Budući da je zahvat planiran na parceli (k.č. 5503 k.o. Dalj) gdje se već nalaze postojeći, derutni objekti nekadašnje farme za tov junadi te na drugoj parceli (k.č. 5502 k.o. Dalj) koja se redovito kao oranica koristi u poljoprivredno – gospodarskoj djelatnosti, neće doći do utjecaja građevinskih radova u smislu nestanka staništa za pojedine životinjske vrste, budući da se ista već koristi ili se koristila u poljoprivredno-gospodarskoj djelatnosti. Nadalje,

zbog već postojećeg antropogenog utjecaja na lokaciji zahvata (buka, kretanje strojeva i ljudi), koji se očituje kroz djelatnosti koje se odvijaju na lokaciji i u okruženju, ista je već uzrokovala preseljenje lovne divljači u mirnija susjedna staništa te stoga nakon realizacije i tijekom korištenja planirane farme neće doći do utjecaja na lovnu divljač, odnosno na lovstvo.

S obzirom na to da će realizacijom zahvata doći do daljnog razvoja i povećanja stočarske, odnosno poljoprivredne proizvodnje, predmetni zahvat tijekom izvođenja i korištenja neće imati utjecaja na poljoprivredu.

Na lokaciji zahvata i u neposrednom užem području oko lokacije nema šuma. Lokaciji zahvata najbliži odjel Hrvatskih šuma je odjel 92 u Gospodarskoj jedinici Osječke podravske šume, koja je od lokacije zahvata udaljen oko 1,2 km. Sukladno navedenom, utjecaja na šume tijekom izvođenja radova te tijekom korištenja neće biti

Planirana investicijska aktivnost utjecati će na gospodarski razvoj područja, te će sa te strane pozitivno utjecati na sociološki i psihološki aspekt gledanja okolnog stanovništva. Izgradnjom suvremene farme za tov svinja sukladno propisima Republike Hrvatske i po visokim ekološko - sanitarnim standardima, ne očekuje se negativan utjecaj na okoliš, pa samim time i negativan psihološki utjecaj na najbliže stanovništvo.

Mogući nekontrolirani događaji, uzrokovanii planiranim aktivnostima tehnološkog procesa koji se mogu dogoditi na lokaciji zahvata predstavljaju onečišćenje okoliša opasnim tvarima koje nastaju uslijed nepridržavanje uputa za rad, nekontrolirano izljevanje strojnih ulja ili goriva, a potom i u podzemne vode tijekom gradnje, požara na objektima i infrastrukturi, masovno uginuće svinja i pojava bolesti životinja. Tijekom izgradnje zahvata može doći do onečišćenja voda uslijed neodgovarajuće organizacije tijekom građenja, odnosno izljevanja maziva iz građevinskih strojeva, izljevanja goriva tijekom pretakanja, nepropisnog privremenog skladištenja otpada. Redovnim servisiranjem vozila koja dovoze sirovine ili odvoze gotov proizvod na minimum će se svesti mogućnost onečišćenja voda nastalog istjecanjem ili neispravnom manipulacijom s gorivom i mazivima iz strojeva, opreme ili vozila u vlasništvu nositelja zahvata ili ugovornih partnera. U slučaju iznenadnog događaja izljevanja opasnih tvari te nastanka požara odnosno eksplozija, naročito u prostorima skladištenja može doći do oslobođanja određenih količina energije (toplinskog isijavanja) i dimnih plinova (CO, CO₂, oksidi dušika). Međutim, realna mogućnost nastanka požara je vrlo mala, obzirom na mjere zaštite od požara, tj. građevinsku izvedbu dijelova pogona na lokaciji zahvata. Tijekom rada postrojenja može doći do onečišćenja voda uslijed propuštanja kanalizacijskog sustava sanitarnih otpadnih voda, oborinskih i industrijskih otpadnih voda od pranja opreme i objekata te zbog neodržavanja sustava za odvodnju otpadnih voda te propuštanjem sustava za izgnojavanje zbog neodržavanja istih. Redovitim održavanjem i kontroliranjem ispravnosti sustava za izgnojavanje te sustava za odvodnju sanitarnih i industrijskih otpadnih voda mogućnost onečišćenja voda svest će se na minimum. Na farmi može nastupiti masovno uginuće svinja zbog pojave neke bolesti ili zbog nekih drugih okolnosti kao što je kontaminirana hrana. Takve situacije uzrokuju materijalnu štetu nositelju zahvata i nemaju utjecaja na zdravlje ljudi ili djelovanje na okoliš ukoliko se poduzmu mjere nadležnog veterinarskog inspektora. Za opskrbu plinom, na lokaciji će se nalaziti 3 spremnika UNP-a, pojedinačnog kapaciteta 4,85 m³ ili 2 000 kg plina, odnosno ukupno 6 t plina. Budući da će na lokaciji planirane svinjogojske farme biti opasnih tvari, odnosno spremnika s opasnim tvarima u više od 2 % od graničnih količina iz Prilogu I.A, dijelovima 1. i 2., stupcima 2. i Prilogu I.B stupcu 2. Uredbe o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari („Narodne novine“ broj 44/14, 31/17 i 45/17) te stoga nositelj zahvata ima obvezu izrade Procjene rizika pravnih osoba koje obavljaju djelatnost korištenjem opasnih tvari kao i obvezu izrade Operativnog plana pravnih osoba koje djelatnost obavljaju korištenjem opasnih tvari. Granična količina UNP-a propisana Uredbom (Prilog I.A, dio 2. broj 18.) iznosi 1 t te je zbog navedenog nositelj zahvata u obvezi izrade Procjene i Operativnog plana.

Kod **određivanja mjera (A)**, što ih nositelj zahvata mora poduzimati, Ministarstvo se pridržavalo i načela predostrožnosti navedenih u članku 10. Zakona, koji nalaže da se razmotre i primjene mjere koje doprinose smanjivanju onečišćenja okoliša utvrđene propisima i odgovarajućim aktom.

- **Opća mjera zaštite** propisana je u skladu sa člankom 69. stavkom 2. točkom 9. Zakona o gradnji („Narodne novine“ broj 153/13, 20/17, 39/19 i 125/19) i člankom 40. stavkom 2. točkom 2. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18).
- **Mjere zaštite voda i tla** propisane su u skladu sa člancima 46., 49., 70., 71., 73. i 75., 78., 92., 95., 81. i 210 Zakona o vodama („Narodne novine“, broj 66/19 i 84/21), člancima 9., 12., 13. i 14. III. Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanih nitratima poljoprivrednog podrijetla („Narodne novine“, broj 73/21), člancima 4., 10. i 11. Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda („Narodne novine“, broj 26/20), člancima 3. i 4. Pravilnika o tehničkim zahtjevima za građevine odvodnje otpadnih voda, kao i rokovima obvezne kontrole ispravnosti građevina odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda („Narodne novine“, broj 3/11) i člankom 3. Pravilnika o očeviđniku zahvaćenih i korištenih količina vode („Narodne novine“, broj 81/10).
- **Mjere zaštite zraka** propisane su u skladu sa člancima 6., 35. 39. i 42. Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 127/19), člankom 8. Uredbe o tvarima koje oštećuju ozonski sloj i fluoriranim stakleničkim plinovima („Narodne novine“, broj 83/21) i Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2017/302 od 15. veljače 2017. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-i), na temelju Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća, za intenzivni uzgoj peradi ili svinja (SL L 70/231).
- **Mjere zaštite bioraznolikosti** propisane su u skladu sa člankom 52. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) te Prilogom I. i Prilogom II. Pravilnika o popisu stanišnih tipova i karti staništa („Narodne novine“, broj 27/21).
- **Mjere zaštite od opterećenja bukom** propisane su u skladu sa člancima 3., 4., 5. i 6. Zakona o zaštiti od buke („Narodne novine“, broj 30/09, 55/13 i 153/13, 41/16, 114/18 i 14/21) i člancima 4., 5. i 15. Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke s obzirom na vrstu izvora buke, vrijeme i mjesto nastanka („Narodne novine“, broj 143/21).
- **Mjere gospodarenja otpadom** propisane su u skladu sa člancima 5., 18., 19., 22., 24., 25. Zakona o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 84/21), člancima 12. i 34. Pravilnika o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 81/20) te člancima 6., 8 – 11. Pravilnika o gospodarenju medicinskim otpadom („Narodne novine“, broj 50/15 i 56/19).
- **Mjera postupanja s uginulim životinjama** propisana je u skladu sa člankom 101. Zakona o veterinarstvu („Narodne novine“, broj 82/13, 148/13, 115/18 i 52/21).
- **Mjere zaštite u slučaju nekontroliranog događaja** propisane su u skladu sa člankom 81. Zakona o vodama, člancima 4., 5., 10.-12. i Priloga I.A, dijelovima 1. i 2., stupcima 2. i Prilogu I.B stupcu 2. Uredbe o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari („Narodne novine“, broj 44/14, 31/17 i 45/17).
- **Mjera zaštite nakon prestanka korištenja zahvata** propisana je u skladu s odredbama Zakona o gradnji i Pravilnika o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest („Narodne novine“, broj 69/19).

Nositelja zahvata se člankom 142. stavkom 1. Zakona obvezuje na **praćenje stanja okoliša (B)** posredstvom stručnih i za to ovlaštenih osoba, koje provode mjerjenja emisija i imisija, vode očeviđnike, te dostavljaju podatke nadležnim tijelima, a obvezan je sukladno članku 142. stavku 6. istog Zakona osigurati i financijska sredstva za praćenje stanja okoliša.

- **Program praćenja emisija u zrak** propisan je u skladu sa člancima 7. i 8. Uredbe o tvarima koje oštećuju ozonski sloj i fluoriranim stakleničkim plinovima („Narodne novine“, broj 83/21) i Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2017/302 od 15. veljače 2017. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-i), na temelju Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća, za intenzivni uzgoj peradi ili svinja (SL L 70/231).
- **Program praćenja emisija u vode i tlo** propisan je u skladu sa člankom 4. i 6. Pravilnika o tehničkim zahtjevima za građevine odvodnje otpadnih voda, kao i rokovima obvezne kontrole ispravnosti građevina odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, člankom 12. III. Akcijskog programa zaštite voda od onečišćenja uzrokovanih nitratima poljoprivrednog podrijetla i Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2017/302 od 15. veljače 2017. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-i), na temelju Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća, za intenzivni uzgoj peradi ili svinja (SL L 70/231) te Prilozima 6. i 7.B. Uredbe o standardu kakvoće voda („Narodne novine“, broj 96/19).

Obveza nositelja zahvata pod točkom II. ovog Rješenja proizlazi iz odredbe članka 10. stavka 3. Zakona, kojim je utvrđeno da se radi izbjegavanja rizika i opasnosti po okoliš pri planiranju i izvođenju zahvata moraju primjenjivati utvrđene mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša.

Točka III. izreke ovog rješenja utemeljenja je na odredbama članka 142. stavka 2. Zakona.

Prema odredbi članka 85. stavka 5. Zakona nositelj zahvata podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš (točka IV. ovog rješenja).

Rok važenja ovog rješenja propisan je u skladu s člankom 92. stavkom 1. Zakona, dok je mogućnost produženja važenja ovog rješenja propisana u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona (točka V. ovog rješenja).

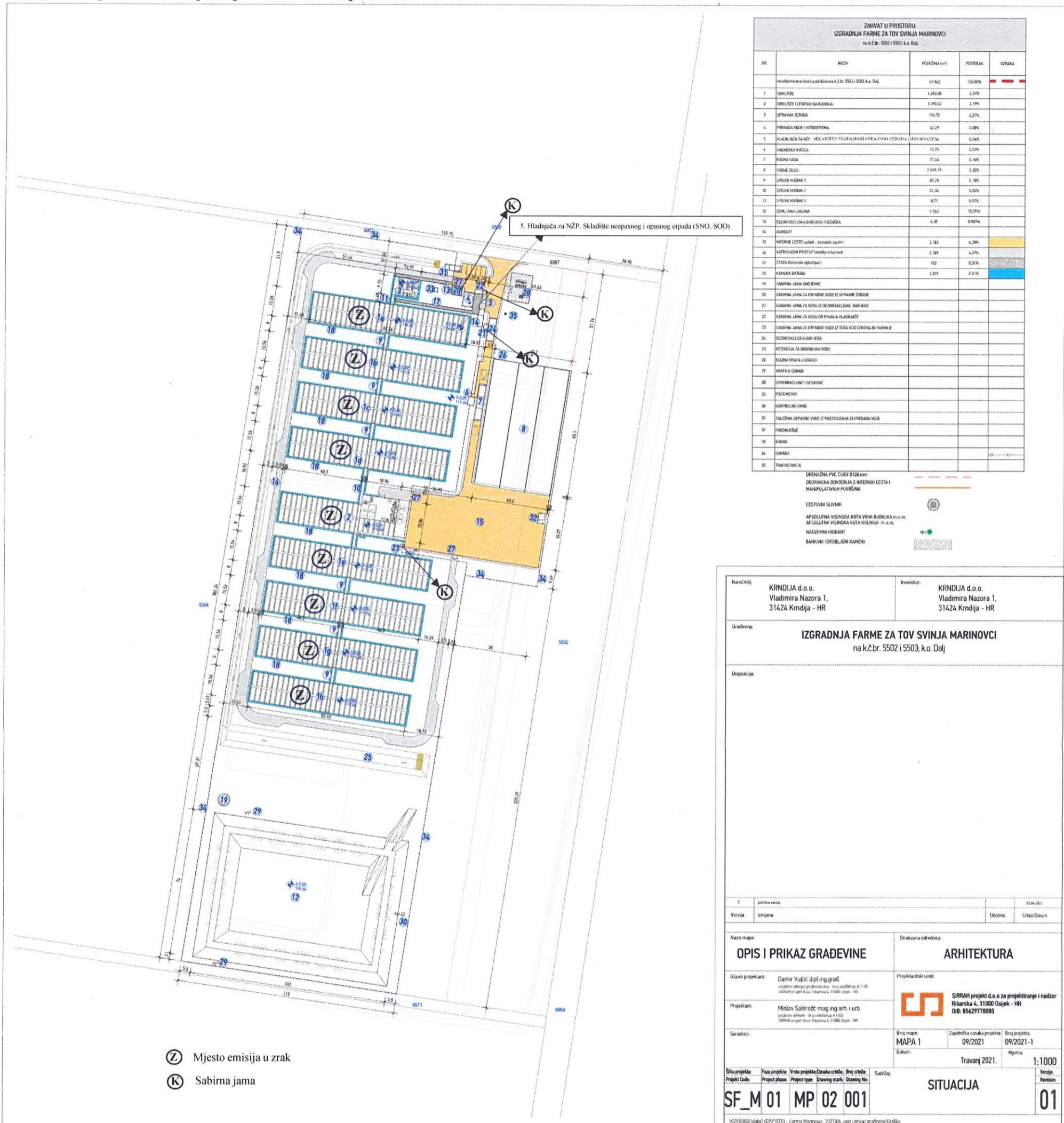
Obveza objave ovog rješenja na internetskim stranicama Ministarstva utvrđena je člankom 91. stavkom 2. Zakona (točka VI. ovog rješenja).

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom судu u Osijeku, Trg Ante Starčevića 7/II, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom судu neposredno u pisnom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim biljezima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16) i Tarifi br. 2.(1) Priloga I. Uredbe o Tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17, 37/17, 129/17, 18/19, 97/19 i 128/19).

Prilog 1. Pregledna situacija objekata na lokaciji zahvata

(Z) Mjesto emisija u zrak

(K) Sabirna jama